

“No sé per què hem de contribuir a l'existència de TVE 1”

La frase exacta és “no sé per què els contribuents catalans hem de contribuir a l'existència d'un canal” com TVE 1. A Miquel Puig (Tarragona, 1954), director general de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i director de Televisió de Catalunya (TVC), sembla que no l'espanta la polèmica. Si no, potser no faria entrevistes com aquesta ni escriuria llibres com ‘Modernitzar Catalunya’ (Ed. Proa).

A començament d'aquest any, el Cercle d'Economia va publicar un document sobre les televisions públiques en què deia que, abans de definir quina televisió pública volem, hem de definir què és televisió pública, ara que ja n'hi ha de privades (perquè les televisions públiques que hi ha són de l'època que encara no n'hi havia, de privades). És tan difícil definir què és televisió pública?

—El sector públic ha de proveir d'aquells serveis socials que el mercat no ofereixi. Per tant, la valoració que fem sobre la televisió pública ha de partir de la base que existeixen unes televisions privades. Ara, alerta: les televisions privades que existeixen són d'abast estatal i en castellà i, en canvi, no existeixen televisions potents en llengua catalana. Per tant, existeix una primera necessitat: cal una televisió pública catalana si volem tenir una societat amb prou autonomia cultural i una llengua viva. A més, no ens enganyem: el nombre de televisions privades que existeix és molt petit, perquè la legislació restringeix el nombre de televisions privades analògiques que hi pot haver. Per tant, el pluralisme que s'ofereix és molt baix. Per tant, per una raó de pluralisme informatiu és bo que existeixin televisions públiques, perquè ofereixen un punt de vista diferent.

—O sigui, una televisió pública als Països Catalans no és el mateix que a Madrid.

—Sense dubte, és diferent. Si estiguéssim a Madrid, diríem: hi ha poques televisions privades, el pluralisme infor-

matiu és baix, convé que existeixin televisions públiques. Dissortadament, a Madrid, la informació política de les televisions públiques i les privades no es diferencia prou. No és el cas de Catalunya. Però és que, a més a més, als països de parla catalana, si desapareguessin les televisions públiques ens quedaríem sense oferta de televisions en llengua catalana.

—Vostè va dir fa poc al Col·legi d'Economistes de Catalunya que seria millor privatitzar TVE. La solució per a TVE és privatitzar-la o que faci de pública?

—Durant la conferència jo havia justificat l'existència de TVC i, sobre la base d'aquesta justificació, se'm va preguntar si aquests raonaments també s'aplicarien a TVE. Vaig dir que hi ha un cas que sí, que és La 2, i hi ha un cas que no, que és TVE 1. Perquè TVE 1 és una televisió que programa com una televisió comercial, és en llengua castellana —quan ja hi ha prou oferta en aquesta llengua—, i per altra banda, informativament, tampoc es distingeix tant de les privades. A partir d'aquí, la solució de TVE 1 seria privatitzar-la? No necessàriament. Jo el que dic és que, si ha de seguir amb aquest model, podria ser privatitzada. Una solució alternativa seria que programés com una televisió pública, sens dubte. En qualsevol cas, no té sentit un canal de televisió que costa molts diners al contribuent i que programa com si fos una televisió comercial en llengua castellana. Dit d'una altra manera: no sé per què els contribuents catalans hem de contribuir a l'existència d'un canal

“Des de desembre estem en negociacions amb el Departament d’Economia, negociacions difícils i dures, sobre la proposta de finançament de Televisió de Catalunya fins al 2004”

més, que programa com si fos castellà, que emet en llengua castellana i que informa des d’un punt de vista molt centralista.

—Doncs parlem de qui paga la televisió pública. Hi ha qui proposa que la programació considerada com a servei públic es pagui a través dels pressupostos públics, i que la programació comercial la pagui la publicitat. Hi està d’acord?

—Aquest és un principi útil. Ara bé, l’aplicació és molt difícil, perquè un programa d’entreteniment en llengua catalana és en part comercial, però també és en part cultural, perquè el fem en llengua catalana. I una de les nostres missions és defensar la llengua. Que sigui d’aplicació difícil no vol dir que sigui impossible. Vol dir que ens haurem d’acontentar amb una solució aproximada. En qualsevol cas, crec que el principi del doble finançament és correcte: una part del que fem pot ser finançada comercialment; una altra part del que fem és un servei social que costa diners i que ha de ser finançat amb contribucions públiques. És el principi del contracte-programa de TVC.

—En quina fase està, això?

—En fase de projecte. Vam elaborar

una proposta per al període 2002-2004 que vam enviar al Departament d’Economia de la Generalitat el mes de desembre i, des d’aleshores, estem en negociacions. Negociacions difícils i dures, perquè, lògicament, nosaltres hem de convèncer la Generalitat del cost i de l’interès públic que tenen moltes coses que fem, i Economia, com és la seva obligació en totes les seves relacions amb tots els organismes de la Generalitat, tracta de minimitzar el cost.

—A partir del 2003, diuen que TVC potser no podrà emetre més partits de futbol de Primera Divisió en directe. És versemblant?

—És completament versemblant. Crec que la televisió pública és important que doni futbol de Primera, perquè el futbol té una càrrega emotiva i és un factor d’identificació social molt important, però no a qualsevol preu. I en aquest moment, el preu és molt elevat. Estem explotant els drets de la lliga fins al juny del 2003. Si el preu del proper quinquenni fos significativament més elevat, crec que nosaltres hi hauríem de renunciar.

—Perdrien molta audiència?

—Segurament l’impacte sobre l’audiència seria negatiu, però molt poc, perquè, pel preu que en aquests moments estem pagant pel futbol, podríem fer altres programes que probablement també tindrien molt d’impacte.

—I la presència de TVC a les Illes Balears i al País Valencià?

—En primer lloc, espero que el marc legal permeti que la mateixa Corporació pugui fer arribar les emissions de TV3 a les Illes i al País Valencià. No que s’hagi de fer a través d’entitats alienes a la Corporació. I, en aquest sentit, espero que la presència es pugui normalitzar. I en segon lloc, espero que les emissions digitals, la televisió digital, ens permetrà fer més oferta. En aquests moments nosaltres estem fent una televisió i una ràdio més “catalana” que no pas adreçada als telespectadors de les Illes o als telespectadors valencians.

—Fa catorze mesos que vostè està al front de la Corporació, i el consens inicial que hi va haver al voltant del seu nomenament sembla que s’hagi esvaït...

—El clima al consell d’administració continua sent extraordinàriament bo. Una altra cosa és que la meua figura està sent qüestionada per algun mitjà de comunicació, però això és absolutament legítim. Tots els organismes públics i tots els càrrecs públics estan sotmesos a la possibilitat de crítica. Però en el si del consell d’administració, la veritat és que el clima és extraordinàriament positiu. Les divergències d’opinió, fins ara, sempre s’han circumscrit a temes secundaris. Concretament, no recordo que s’hagi adoptat cap decisió al consell d’administració per majoria. Totes les decisions s’han adoptat per consens.

—Què li ha fet vostè a Vicent Sanchis [el director de l’Avui], que el critica tant?

—Això ho hauria de preguntar al senyor Sanchis.

—Ja ho vam fer. Ara li ho preguntem a vostè.

—El senyor Sanchis ha expressat públicament el seu desacord amb algunes decisions, bé del consell d’administració —com, per exemple, l’assentiment que jo fos director de TVC—, bé a algunes decisions adoptades per mi. Això és perfectament legítim.

—I al marge del consell d’administració, el consens entre les forces polítiques parlamentàries no s’ha deteriorat?

—No, jo crec que no. El que passa és que jo sóc fruit d’una circumstància excepcional, que és un debat parlamentari que diu: s’ha de triar el director general per consens. I jo sóc el producte d’aquesta situació excepcional. El mateix debat va dir: s’ha d’elaborar una nova llei de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió. El termini se suposava que seria més breu que el que ha passat. Sembla que ara el Parlament ha iniciat el debat d’aquest projecte de llei. En definitiva, la democràcia és conflicte entre els partits que donen suport al Govern i els partits que fan d’oposició. Les etapes de consens són excepcionals. El que passa és que aquesta està sent llarga. Que es trenqui aquest consens en l’elaboració de la llei? No tindria res de particular.

—També hi ha crítiques al fet de recórrer a les productores privades, cada vegada més sovint, com a proveïdores de pro-

grames, i als continguts d'alguns programes d'aquestes productores.

—Comparteix moltes de les crítiques que he sentit sobre els continguts d'alguns dels nostres programes. I no entraré en detalls de quins, però comparteixo moltes de les crítiques. El que passa és que és impossible encertar sempre. A més, els directors de programes, tant si són de casa com si són de productores externes, tenen un marge de maniobra. I aquest marge de maniobra, l'utilitzen d'una determinada manera, que no sempre coincideix amb el que jo hagués preferit.

—És inevitable recórrer a les productores externes?

—Completament. En primer lloc, és impossible fer bona televisió sense recórrer al talent extern, que és un talent viu, creatiu, i per això sempre serà més arriscat que el de dins de casa. Però, en segon lloc, el Parlament ens recorda, periòdicament, que una de les nostres missions és impulsar el sector audiovisual a Catalunya. I això és exactament el mateix que dir "utilitzar productores externes perquè facin programes per a TV3". És exactament el mateix.

—Es pot pensar en una TV3 vinculada, en el futur, a projectes empresarials privats?

—En els mitjans de comunicació, la independència és molt important. Molt important. Nosaltres som la televisió d'un país i, per tant, aquests experiments que vostè insinua es podrien explorar, però s'ha de ser extremadament prudent i no sé imaginar una aliança important que no pugui qüestionar el paper que nosaltres fem, que és ser la televisió d'un país. Evidentment, si, el dia de demà, tant canviés el panorama televisiu que aquest país pogués permetre's pensar que no necessita TV3 com a televisió del país, ens ho podríem plantejar. Però, avui per avui, és molt difícil. Ara, que es puguin fer aliances en camps no estratègics, per exemple, fer coproduccions amb altres televisions? Ho estem fent. És més: nosaltres hem tingut un paper cabdal en el desenvolupament de la indústria de dibuixos animats a Catalunya. Això ha estat molt positiu. Però no hem tingut un paper semblant en el desenvolupa-

"Jo m'he fixat un objectiu: estrenar, cada setmana, una pel·lícula per televisió produïda a Catalunya. Això vol dir 52 pel·lícules l'any."

ment de la indústria cinematogràfica, perquè hem comprat poques pel·lícules per a televisió, perquè la nostra capacitat de compra és petita. No obstant això, el sector cinematogràfic català està madur per a fer un creixement important, i crec que podem tenir un paper significatiu en aquest creixement. Estem parlant amb les productores cinematogràfiques catalanes per dissenyar un projecte que comportaria la producció molt important de productes per a nosaltres. Jo m'he fixat un objectiu: estrenar, cada setmana, una pel·lícula per televisió produïda a Catalunya. Això vol dir 52 pel·lícules l'any. Ara, aquestes pel·lícules no poden ser fetes només per a nosaltres perquè no podem pagar-les. Així, han de ser pel·lícules coproduïdes entre TV3 i altres televisions. Crec que aquest és el gran servei que nosaltres podem prestar a la indústria cinematogràfica catalana, i això passa per aliances amb altres televisions, que es faran puntualment per a cada pel·lícula.

—En el seu llibre *Modernitzar Catalunya*, vostè formula un conjunt d'idees sobre el país, de manera global, no només com a director general de la Corporació... Això pot atiar les crítiques que rep?

—No he escrit aquest llibre com a director de la Corporació, sinó com una persona que ha tingut la sort d'ocupar diversos càrrecs que li han permès contemplar algunes facetes importants de Catalunya, i com a persona molt interessada en el futur d'aquest país. Qualsevol persona que pren partit sap perfectament que el que diu agradarà a uns i no agradarà a uns altres. Per tant, si jo hagués volgut agradar a tothom, no hagués publicat un llibre en què dic el que penso. Però si vols fer una contribució al teu país, has de dir el que penses. He escrit un llibre pensant més en el futur que en el passat i he escrit un llibre en el qual reaccio contra el pessimisme que s'està instal·lant en la societat catalana, i que per a mi és un pessimisme que parteix d'una posició nostàlgica. Per tant, és un llibre antinostàlgic i optimista. Però no és un llibre *light*, ni molt menys. Jo crec que la primera obligació dels catalans és construir una societat molt catalana i buscar la nostra força en funció del que som nosaltres i del que volem ser. Això sí, evidentment, és un llibre heterodox.

Jordi Fortuny